

Erasmus+ projekto ID: BIMVET3 2020-1-ES01-KA203-083262

Šis "Erasmus+" projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autorių požiūrį, todėl Europos Komisija ir "Erasmus+" nacionalinės agentūros negali būti laikomos atsakingomis už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

Pavadinimas: BIM projekto vykdymo planas**1. Tikslai**

Šios BIM projekto vykdymo plano (BEP) mokymo programos tikslai yra tokie:

- Supažindinimas su BIM projekto vykdymo planu.
- Žinios apie kelis BIM projekto vykdymo plano panaudojimo būdus.
- Efektyvaus BIM projekto vykdymo plano organizavimas projekte.

2. Mokymosi metodologija

Mokytojas pristatys BIM projekto vykdymo planą (apie 30 minučių).

Mokiniai perskaitys šią mokymo programą ir atliks žemiau išvardintus mokymo programoje nurodytus veiksmus:

- BIM projekto vykdymo plano apžvalga
- Projekto informacija
- Projekto BIM tikslai ir BIM panaudojimas
- BIM procesai ir strategija
- BIM mainų protokolas ir pateikimo formatas
- Projekto rezultatai
- Elektroninė komunikacija ir BIM duomenų reikalavimų formatas
- Bendradarbiavimo procedūros
- Modelio turinio reikalavimai

Žinių patikrinimui, mokiniams skiriamas trumpas kontrolinis darbas.

3. Pamokos trukmė

Ši pamoka įgyvendinama per BIMVET3 platformą mokantis savarankiškai.

Medžiagos įsisavinimas užtruks 2 akademines valandas.

4. Būtinai mokymo (si) ištekliai

Kompiuterių klasė aprūpinta kompiuteriais ir interneto prieiga.

Reikalinga programinė įranga: Microsoft Office.

5. Turinys ir pamoka

5.1 Įvadas

Norint efektyviai organizuoti BIM diegimo procesą projekte, prieš pradėdant projektavimo etapą turi būti sukurtas BIM projekto vykdymo planas (BEP).

Naudojant BEP, galimi šie elementai:

- Gebėjimas apibendrinti bendrą projekto viziją su įgyvendinimo detalėmis, kad projekto komanda galėtų vadovautis viso projekto metu;
- Gebėjimas padėti darbdaviui ir projekto nariams dokumentuoti sutartus projekto BIM rezultatus ir procesus bei apibrėžti kiekvieno iš šių rezultatų vaidmenį ir atsakomybę;
- Bendros rizikos mažinimas visoms projekte dalyvaujančioms šalims didinant planavimo lygį ir mažinant neaiškumų skaičių įgyvendinimo procese;
- Gebėjimas suformuluoti BIM diegimo apimtį, BIM užduočių proceso eigą ir informacijos mainus tarp šalių, taip pat apibūdinti reikiamą projektą ir įmonės infrastruktūrą įgyvendinimui palaikyti.

5.2 BIM projekto vykdymo plano apžvalga

5.2.1. Kas yra projekto vykdymo planas?

Statinio informacinis modeliavimas (liet. BIM, angl. Building Information Modeling, BIM) – tai informacijos apie statybos projektą kūrimo ir valdymo procesus per visą jo gyvavimo ciklą. Kitaip tariant, BIM iš esmės yra kitoks būdas kurti, naudoti ir dalytis pastato gyvavimo ciklo duomenimis.

BIM projekto vykdymo planas (angl. BIM Execution Plan, BEP) – tai planas, apibrėžiantis BIM technologijos diegimo projekte tikslus. Paaiškina, kaip pritaikyti sukurtą modelį, paaiškina taikymo procesus ir informacijos mainų būdus. Taip pat pateikiama informacija apie visą sėkmingam BIM diegimui reikalingą projekto infrastruktūrą – technologijos, kurios diegiamos, už įgyvendinimą atsakinga komanda ir vykdytinios sutartys.

Pažymėtina, kad universalus BIM taikymo būdo kiekvienam projektui nėra. Kiekviena komanda turėtų veiksmingai sukurti gerai pritaikytą BEP įgyvendinimo strategiją. Todėl tik ta komanda, kuri supranta projekto tikslus, ypatumus ir jo narių galimybes, gali efektyviai įgyvendinti BIM projektus. Sukūrusi planą, komanda turėtų stebėti pažangą pagal

planą. Nuolatinis plano kūrimas, atnaujinimas ir taisymas kiekviename projekto etape yra labai svarbus norint gauti maksimalią naudą iš BIM diegimo.

5.2.2. Kodėl rengiamas BIM projekto vykdymo planas?

Vienas iš būdų organizuotai ir efektyviai supaprastinti BIM diegimo procesą projekte yra sukurti BEP prieš pradėdant projektavimo etapą. BEP yra procedūrinis procesas, nubrėžiantis bendrą projekto viziją ir įgyvendinimo detales, kurių projekto komanda turi laikytis viso projekto metu. Tai taip pat padeda darbdaviui ir projekto nariams dokumentuoti BIM rezultatus ir procesus projekte, ir apibrėžia kiekvieno iš šių rezultatų vaidmenį ir atsakomybę. Padidinus planavimo lygį, sumažinamas neaiškumų skaičius įgyvendinimo procese ir taip sumažinama bendra rizika visoms projekte dalyvaujančioms šalims.

5.2.3. BIM projekto vykdymo plano komponentai

BEP turėtų išreikšti BIM diegimo apimtį, BIM užduočių proceso eigą ir informacijos mainus tarp šalių, taip pat aprašyti projektą ir įmonės infrastruktūrą, reikalingą įgyvendinimui palaikyti.

Veiksmingo BIM vykdymo plano sudarymo žingsniai yra šie:

- Projekto informacijos apibrėžimas;
- Projekto BIM tikslų nustatymas;
- BIM naudojimo būdų pasirinkimas;
- BIM proceso kūrimas;
- Apibrėžtumas, kaip keistis informacija;
- Tinkamos infrastruktūros pasirinkimas.

5.3 Projekto informacija

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie pagrindinius projekto duomenis, į kuriuos reikėtų atsižvelgti, pavyzdžiui: projekto pavadinimas, projekto savininkas, trumpas projekto aprašymas (1 lentelė), projekto tvarkaraštis (2 lentelė), BEP laiko planavimo juosta (3 lentelė). Pagrindiniai projekto kontaktai (4 lentelė), BIM vaidmenys ir pareigos bei BIM projekto dalyviai (5 lentelė).

Lentelė 1: Pagrindinė projekto informacija.

PROJEKTO PAVADINIMAS	
PROJEKTO NUMERIS	Sutarties nr., užduočių užsakymas, patalpų projekto nr. ir kt.
PROJEKTO SAVININKAS	
PROJEKTO VIETA	
SUTARTIES TIPAS	

PROJEKTO APRAŠYMAS	
NUMATOMA PROJEKTO TRUKMĖ	
PAPILDOMA PROJEKTO INFORMACIJA	Unikalios BIM projekto charakteristikos ir reikalavimai

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

Lentelė 2: Projekto grafikas.

PROJEKTO ETAPAS	PRADŽIOS DATA	UŽBAIGIMO DATA	PATIKSLINTAS BIM PLANAS	PROJEKTO SUINTERESUOTOS ŠALYS
Preliminarus planavimas	Data	Data	Taip/Ne	
Priešprojektiniai/ Schematinis dizainas	Data	Data	Taip/Ne	
Projekto vystymas	Data	Data	Taip/Ne	
Konkursų dokumentai	Data	Data	Taip/Ne	
Statybos dokumentai	Data	Data	Taip/Ne	
Projekto uždarymas	Data	Data	Taip/Ne	

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.3.1 BIM projekto vykdymo plano laiko planavimo juosta

3 lentelėje parodytas BIM diegimo per visą projekto gyvavimo ciklą pavyzdys. Lentelė turėtų būti iš anksto užpildyta rekomendacijomis, kuriame etape bus vykdoma kiekviena veikla, ir ji turėtų būti pritaikyta prie konkrečių projekto poreikių.

Lentelė 3: BIM vykdymo plano laiko juosta.

BIM veikla	Priešprojektiniai/ Schematinis dizainas	Projekto vystymas	Statybos dokumentai	Statyba	Objekto perdavimas
Kūrimas			X		
BIM pradžios susitikimas	X			X	
Programinės įrangos standartai ir šablonai	X	X		X	
BIM vykdymo plano atnaujinimai	X	X	X	X	X
BIM bendradarbiavimo susitikimai	X	X	X	X	X
Modelio progreso lentelė	X	X	X	X	
Eksportas		X	X		X
Objekto turto	X	X	X	X	X

BIM veikla	Priešprojektiniai/ Schematinis dizainas	Projekto vystymas	Statybos dokumentai	Statyba	Objekto perdavimas
duomenų lentelės/skaičiuoklės (angl. Facility Asset Data Spreadsheet)					
Irašymo modelis (iai)			X	X	X

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.3.2 Pagrindiniai projekto kontaktiniai asmenys

BEP reikėtų numatyti kiekvienos projekto grupės organizacijos pagrindinių BIM kontaktinių asmenų sąrašą. 4 lentelėje pateikiamas pagrindinių projekto kontaktų pavyzdys.

Lentelė 4: Pagrindiniai projekto kontaktai.

Vaidmuo	Organizacija	Kontakto vardas	Vieta	El. paštas	Telefonas
Projekto vadovas (ai)					
BIM vadovas (ai)					
Disciplinų vadovai					
Kiti projekto vaidmenys					

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.3.3 BIM vaidmenys ir atsakomybės

Turėtų būti aprašyti BIM vaidmenys ir pareigos, pavyzdžiui: BIM vadovai, projektų vadovai, projektų rengėjai ir kt.

5.3.4 BIM naudojimo personalas

Kiekvienam nustatytui BIM naudojimui yra svarbu paskirti organizacijoje už tai atsakingą komandą (ar organizacijas), kuri (-ios) dirbs ir vykdys šį naudojimo būdą, ir apskaičiuoti kiek asmeninio laiko tam skirti (neprivaloma). 5 lentelėje parodyta, kaip tai galima padaryti.

Lentelė 5: BIM naudojimo personalo dokumentacijos pavyzdys.

BIM naudojimas	Organizacija	Bendras darbuotojų skaičius BIM naudojimui	Numatomos darbo valandos	Vieta (s)	Vadovo kontaktas
3D koordinavimas	Rangovas A				
	Rangovas B				
	Rangovas C				
BIM creation	Architektas				
	Statybos inžinierius				
	Konstruktorius Inžinierius				
	MEPF inžinierius				

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.4 Projekto BIM tikslai ir BIM taikymas, naudojimas

Šiame skyriuje nustatomi BIM projekto tikslai (6 lentelė) ir BIM naudojimo būdai (7 lentelė ir 8 lentelė).

5.4.1 Pagrindiniai BIM tikslai / uždaviniai

Norint sukurti veiksmingą BIM vykdymo planą, labai svarbu apsvarstyti BIM teikiamą naudą projektui ir apibrėžti tikslus, kuriuos norime pasiekti. Siekiant, kad tikslai būtų veiksmingai apibrėžti, jie turi būti susiję su kuriu projektu, taip pat išmatuojami ir pasiekiami projekto komandai.

Projekto komanda turėtų dokumentuoti kiekvieno projekto etapo BIM tikslus, kad padėtų užpildyti 5.4.2 skirsnyje pateiktą lentelę. Toliau pilka spalva pateikti pavyzdžiai. Juos reikėtų redaguoti ir (arba) pakeisti konkrečiam projektui būdinga informacija.

Lentelė 6: BIM tikslų dokumentacijos pavyzdys.

Projekto etapas	PRIORITETAS (1-3) 1- svarbiausias	TIKSLO APRAŠYMAS	POTENCIALUS BIM TAIKYMAS/NAUDOJIMAS
Schematinis dizainas		Vieta, saulės, vėjo, preliminari energijos analizė	Efektyvus projektavimo sprendimų priėmimas
Projektavimas		Projektavimo iššūkių ir konfliktų sprendimas	3D projektavimo koordinavimas
Statyba		Nustatyti su statybos darbų seka susijusias problemas	4D modeliavimas

Darbų perdavimas/ pridavimas		Pastato trimatis modelis ¹	

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.4.2 BIM taikymas/naudojimas

7 ir 8 lentelėse pateikiami BIM naudojimo būdų, kurie gali būti įgyvendinti projekte, pavyzdžiai, pažymint šalia BIM naudojimo būdo elemento (žr. 5.4.1 skirsnyje nurodytus BIM tikslus). Bet kokius papildomus naudojimo būdus galima įterpti į tuščius toliau esančios lentelės langelius, jei taikytina.

Lentelė 7: BIM naudojimo, kurį reikia įgyvendinti projekte, pavyzdys.

X	Planavimas	X	Projektavimas	X	Statyba	X	Eksplotacija
x	Programavimas	x	Projektavimo autorystė	x	Sklypo įsisavinimo planavimas		Pastato techninės priežiūros tvarkaraštis
x	Statybos aikštelės analizė (3D lauko padėties nustatymas)	x	Projektavimo apžvalgos / Modelių apžvalgos	x	Statybinių sistemų projektavimas		Pastato sistemų analizė
	3D saugos ir logistikos planavimas	x	Turto/išteklių valdymas	x	Turto valdymas	x	Turto valdymas
		x	3D koordinavimas / galimų prieštaravimų aptikimas	x	3D koordinavimas / susidūrimų aptikimas	x	Erdvės valdymas / sekimas
		x	Struktūrinė analizė	x	Skaitmeninė gamyba		Nelaimių planavimas
			Apšvietimo analizė		3D valdymas ir planavimas		Įrašų modeliavimas
			Energijos analizė	x	Įrašų modeliavimas		
			Mechaninė analizė				

¹ Pastatyto pastato BIM (angl. As-built model) yra esamo pastato informacinis/trimatis modelis. Priklausomai nuo kategorijos, jame gali būti nurodyta tiksli konstrukcinių, mechaninių, vandentiekio ir kartais elektros elementų vieta. Pastatytame modelyje pateikiama tiksli visų matomų elementų geometrija ir matmenys, fiksuojami visi atlikti pakitimai eksploatacijos ar techninės priežiūros metu.

X	Planavimas	X	Projektavimas	X	Statyba	X	Eksplotacija
			Kita inž. analizė				
			Tvarumo (LEED) vertinimas				
			Kodo patvirtinimas				
	Etapo planavimas (4D modeliavimas)		Etapo planavimas (4D modeliavimas)	x	Etapo planavimas (4D modeliavimas)		Etapo planavimas (4D modeliavimas)
	5D sąnaudų įvertinimas		5D sąnaudų įvertinimas	x	5D sąnaudų įvertinimas		5D sąnaudų įvertinimas
	Esamos būklės modeliavimas	x	Esamos būklės modeliavimas		Esamos būklės modeliavimas		Esamos būklės modeliavimas

Žymėjimas : X = Patvirtintas naudojimas ; O = galimas panaudojimas
(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

Lentelė 8: BIM taikymo/panaudojimo pavyzdys ir detalės.

Branda	BIM naudojimas	Priešprojektinis etapas	Projektiniai pasiūlymai	Dizaino kūrimas/Projektavimas	Statybos dokumentai	Gamyba / Statyba	Pridavimas	Eksplotacija ir valdymas
Vizualizacija	Programavimas							
	Statybų aikštelės analizė							
	Projektavimo apžvalgos							
	Etapų planavimas (pristatymams)							
Dokumentacija	Esamų sąlygų modeliavimas							
	Dizaino kūrimas/Projektavimas							
	Išlaidų įvertinimas (kiekybės pakilimas)							
	Įrašų modeliavimas							
	BIM reikalavimai FM							
Modeliu pagrįsta analizė	Erdvės valdymas ir sekimas							
	Inžinerinė analizė							
	a. Energijos analizė							
	b. Struktūrinė analizė							
	c. Apšvietimo analizė							
	d. Mechaninė analizė							

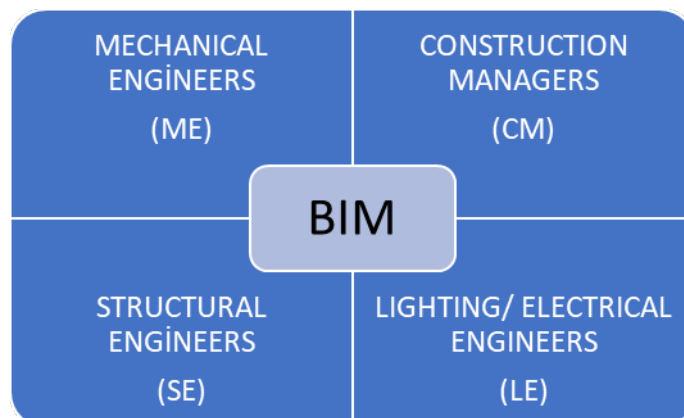

	e. Kita inžinerinė analizė								
	Tvarumo (LEED) vertinimas								
	Nelaimių planavimas								
	Išlaidų įvertinimas (numatomas)								
	Etapų planavimas (4D modeliavimas)								
	Sklypo panaudojimo planavimas								
Integruotos analizės	3D koordinavimas								
	Statybinių sistemų projektavimas								
	3D valdymas ir planavimas (skaitmeninis išdėstymas)								
	Skaitmeninė gamyba (tiekimo grandinės valdymas)								
	Pastato (prevencinės) techninės priežiūros planavimas								
	Pastato sistemų analizė								
	Turto valdymas								
Automatizavimas ir optimizavimas	Kodo patvirtinimas								
	Skaitmeninė gamyba (gamyba ne vietoje)								

5.4.3 Organizaciniai vaidmenys/personalas

1 paveiksle pavaizduotos atskiros disciplinos. Viduryje esantis apskritimas rodo daugiadisciplininės integracijos sintezę. Šiame skyriuje pateikiamas komandos narių vaidmenų ir atsakomybės pavyzdys.

BIM naudojimo būdai, būdingi projektui, turi būti pažymėti lentelėje, įskaitant reitingavimo reikšmes – aukštas (privalomas), vidutinis (reikšmingas), žemas (minimalus). Pavyzdys pateiktas 9 lentelėje.

Pav. 1: Daugiadisciplininė atskirų disciplinų integracija.

Lentelė 9: BIM naudojimo, būdingo projektui ir atsakingai šaliai, pavyzdys.

BIM naudojimas	Vertė projektui	Atsakinga šalis	Vertė atsakingai šaliai	Papildomi išteklių / įgūdžiai, reikalingi įgyvendinti	Pastabos	Naudojimo tęsimas
	Aukšta/ Vidutinė/ Žema		Aukšta/ Vidutinė/ Žema			Taip/ Ne/ Galbūt
Įrašų modeliavimas	Aukšta	Rangovas	Vidutinė	Reikalingi mokymai ir programinė		Taip
		Objekto vadybininkas	Aukšta	Reikalingi mokymai ir programinė		
		Projektuotojas	Vidutinė			
Išlaidų įvertinimas	Vidutinė	Rangovas	Aukšta			Ne
4D modeliavimas	Aukšta	Rangovas	Aukšta	Reikia mokymų apie naujausią programinę įrangą	Didelė vertė savininkui dėl etapiškumo problemų	Taip
				Infrastruktūros poreikiai	Naudojimas etapams ir statybai	
3D koordinavimas (statyba)	Aukšta	Rangovas	Aukšta			Taip
		Subrangovas	Aukšta	Reikalingas konvertavimas į skaitmeninį	Galima modeliavimo mokymosi kreivė	
		Projektuotojas	Vidutinė			
Inžinerinė analizė	Aukšta	Mechanikos Elektros Vandentiekio inžinierius	Aukšta			Galbūt
		Architektas	Vidutinė			

BIM naudojimas	Vertė projektui	Atsakinga šalis	Vertė atsakingai šaliai	Papildomi išteklių / įgūdžių, reikalingi įgyvendinti	Pastabos	Naudojimo tęsimas
	Aukšta/ Vidutinė/ Žema		Aukšta/ Vidutinė/ Žema			Taip/ Ne/ Galbūt
Projektavimo apžvalgos	Vidutinė	Architektas	Maža	Sujungti modelio rodiniai vietiniame dizaino modelyje	Projektavimo modelių apžvalgos. Papildoma informacija nereikalaujama	Taip
3D koordinavimas (projektavimas)	Aukšta	Architektas	Aukšta	Reikalinga koordinavimo programinė įranga.	Rangovas koordinavimui palengvinti	Taip
		Mechanikos Elektros	Vidutinė			
		Statybos inžinierius	Aukšta			
Projektavimo autorystė	Aukšta	Architektas	Aukšta			Taip
		Mechanikos Elektros	Vidutinė			
		Statybos inžinierius	Aukšta			
		Inžinierius statybininkas	Maža	Didelė mokymosi	Civilinė nebūtina	
Programavimas	Vidutinė				Planavimo etapas baigtas	Ne
Kodo įvertinimas	Maža	Rangovas	Vidutinė	Programinės įrangos reikalavimai	Supaprastinkite kodo peržiūrą	Ne
		Architektas	Maža	Programinės įrangos reikalavimai		

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

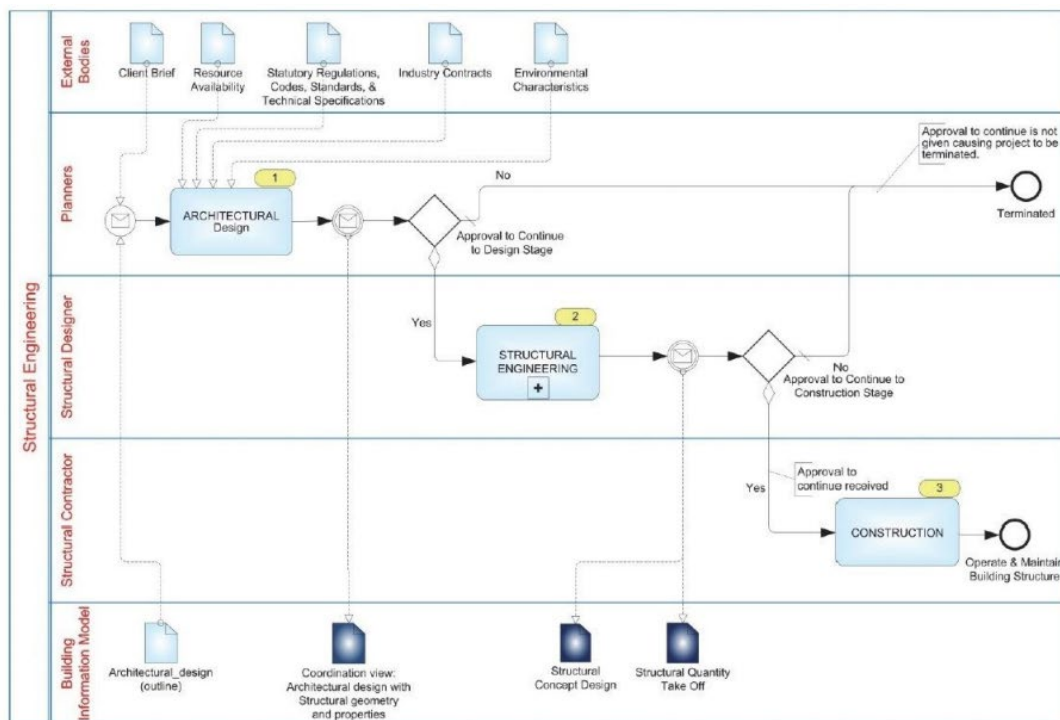
5.5 BIM procesai ir strategija

Procesų žemėlapių sudarymas - tai metodas, naudojamas vizualiai atvaizduoti darbo eigą ir procesus. Jis apima procesų žemėlapiu, dar vadinamo srautų diagrama, procesų srautų diagrama arba darbo srautų diagrama, kūrimą. Procesų žemėlapių (pvz., komandos procesų apžvalgos žemėlapiu ir išsamaus komandos narių procesų žemėlapiu) tikslas - glaustai ir aiškiai perteikti, kaip veikia procesas.

Parengti proceso žemėlapiai leidžia:

- vizualiai perteikti žingsnius, reikalingus idėjai įgyvendinti, leidžia įtvirtinti idėjas ir racionalizuoti procesus,
- pateikia proceso dokumentaciją,
- leidžia greičiau priimti sprendimus dėl greitesnės komunikacijos.

Pav. 2 parodytas proceso žemėlapis.

Pav. 2: Struktūrinės inžinerijos verslo procesų žemėlapis (šaltinis: ATC-75 2010).

5.6 BIM mainų protokolai ir pateikimo formatai

Šiame skyriuje parodytas kiekvienas komandos BIM panaudojimo būdas ir jo rezultatas (10 lentelė). Naudojant TeamOverallProcessMap, kiekvieno BIM naudojimo trukmė apibendrinama pagal etapus (11 lentelė). Be to, nustatoma, kokių formatu (pdf, dwg ir kt.) bus pateikti 2D maketai, bei originalūs programų formatai, kuriais buvo ruošiami duomenys.

Lentelė 10: BIM tikslo naudojimo analizė.

BIM tikslo naudojimo analizės darbalapis				
BIM naudojims	Projekto svarba (1-2-3)	Dayvaujančios disciplinos	Disciplinų svarba (1-2-3)	Reikalingi duomenys
Projektavimo etapai				

Lentelė 11: Komandos bendras procesų žemėlapis

Komandos bendras procesų žemėlapis					
Pristatymas 1 .../.../2022	Pristatymas 2 .../.../2022	Pristatymas 3 .../.../2022	..../.../2022	..../.../2022	Galutinis pristatymas .../.../2022

5.7 Projekto rezultatai

Kiekviename projektavimo ir statybos proceso etape gali būti reikalaujama pateikti modelį, taip pat elektronines popierinių dokumentų versijas ir kitas bylas, kurios patvirtina projekto tikslą.

12 ir 13 lentelėse pateikti projektavimo ir statybos pristatymų failų tipų pavyzdžiai.

Lentelė 12: Projektavimo rezultatų pavyzdys.

Etapas	Pateikimo reikalavimai	Formatas
Programavimas	Aprašomasis projekto vykdymo planas Esamos būklės modelis (-ai) Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.pdf .pdf, .docx .rvt, .dwg, .ifc, point cloud formatai .rcs/.rcp/.pcg/.pts/.ptx/.dp/.las, .laz,.xyz, etc. .xlsx

Etapas	Pateikimo reikalavimai	Formatas
Schematinis dizainas (35% pateiktis)	Aprašomas projekto vykdymo planas Brėžiniai Ketinių suprojektuotas modelis (-ai) Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.pdf .pdf .pdf .rvt, .ifc, .nwc, .nwd, .dwg .xlsx
Projekto vystymas (65% pateiktis)	Projekto vykdymo planas LOD Matrix Specifikacijos Brėžiniai Ketinių suprojektuotas modelis (-ai) GIS eksportas Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.pdf, .docx .pdf .pdf, .docx .pdf .rvt, .ifc, .nwd, .nwd, .dwg .dwg, .xlsx .xlsx
Statybų dokumentai (100% pateiktis)	Projekto vykdymo plano LOD Matrix Brėžiniai Specifikacijos Projektuojamo ketinimomodelis (-iai) GIS eksportas Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.pdf, .docx .pdf .pdf, .dwg .pdf, .docx .rvt, .ifc, .nwc, .nwd, .dwg .dwg, xlsx .xlsx
100% Statybų dokumentai (atgalinis patikrinimas)	Projekto vykdymo planas LOD Matrix Brėžiniai Specifikacijos Projektuojamoketinimo modelis (-iai) GIS eksportas Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.pdf, .docx .pdf, .xlsx .pdf, .dwg .pdf, .docx .rvt, .ifc, .nwc, .nwd, .dwg .dwg, xlsx .xlsx
Pasiūlymo teikimo procesas	Priedai	.pdf, .rvt, .dwg, .ifc
Statyba	Biuleteniai	.pdf, .rvt, .ifc, .nwc, .nwd, .dwg
Dokumentų registravimas	Projekto vykdymo planas LOD Matrix Specifikacijos Atitinkamas modelis (-iai) GIS eksporto Brėžiniai	.pdf, .docx .pdf, .xlsx .pdf, .docx .rvt, .ifc, nwc, .nwd, .dwg .dwg, .xlsx .pdf, .dwg

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

Lentelė 13: Statybos rezultatų pavyzdys.

Etapas	Pateikimo reikalavimai	Formatas
Statyba (kas mėnesį)	Koordinavimo modelis (-iai) Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.rvt, .ifc, .nwc, .nwd, .dwg .xlsx
Statyba (kas ketvirtį)	Statybos modelio (-ų) Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.rvt, .ifc, .nwc, .nwd, .dwg .xlsx
Pasibaigus projektui	Sukonstruotas (-i) modelis (-iai) – galutinis projekto vykdymo planas LOD Matrix O&M ir garantijos dokumentai GIS eksportas Objekto turto duomenų skaičiuoklė	.rvt, .dwg, .ifc, .nwc, .nwd .pdf, .docs .pdf, .xlsx .pdf, .docx .dwg, .xlsx

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.8 Elektroninių komunikacijų ir BIM duomenų reikalavimų formatas

5.8.1 BIM duomenų reikalavimų formatas

Visi projektiniai dokumentai (2D brėžiniai, kiekių tyrimai ir kt.), kurie turi būti rengiami BIM procesų ribose, turi būti parengti pagal Bendrąją duomenų aplinką (projektų valdymo sistemą). Ši duomenų aplinka yra bendra visos projekto informacijos ir dokumentų duomenų bazė. Tai leidžia dalytis projektais ir techniniais dokumentais bei kontroliuoti jų peržiūras, sekti visą susirašinėjimą bendroje sistemoje ir dalytis duomenimis.

5.8.2 Technologijų infrastruktūra ir programinė įranga

Šiame etape reikėtų nustatyti debesijos sistemos arba pagrindinio serverio suteikimą, infrastruktūros, kuri suteikia tiesioginę prieigą prie visų projektų, įdiegimą, infrastruktūros įrengimą ir sistemos techninės įrangos savybes.

Be to, darbo pradžioje nustatoma programinė įranga ir formatas, kuris bus naudojamas suinteresuotųjų šalių sukurtiems modeliams, atsirandantiems dėl projekto metu atliktų pakeitimų. Kai reikia atnaujinti, taip pat turėtų būti nurodyta, kokia programinė įranga, kaip ir kieno (projektuotojo / gamintojo) atsakomybe ji bus atnaujinama.

5.8.3 Programinės įrangos reikalavimai

14 lentelėje pateikiamas pavyzdys, kaip būtų galima atlikti išsamų programinės įrangos programų naudojimą.

Lentelė 14: BIM programinės įrangos detalumo pavyzdys.

BIM naudojimas	Disciplina	Programinė įranga	Versija
Architektūros projektavimas	Architektūra	AutoCAD and Revit	
Konstrukcijos projektavimas	Konstrukcija	AutoCAD (Add-on) and Revit	
ŠVOK projektavimas	ŠVOK	Revit / AutoCAD (Add-on) CADduct and CADmech	
Santehnikos projektavimas	Santehnika	Revit / AutoCAD (Add-on) CADduct and CADmech	
Elektros projektavimas	Elektra	Revit / AutoCAD (Add-on) CADelec	
Statybų projektavimas	Statybos	AutoCAD Civil 3D	
Priešgaisrinės apsaugos projektavimas	Apsauga nuo ugnies	MEP CAD AutoSprink	
ŠVOK gamyba	ŠVOK	Revit MEP / AutoCAD (Add-on) CADduct and CADmech	
Santehnikos gaminių gamyba	Santehnikos darbai	Revit / AutoCAD (Add-on) CADduct and CADmech	
Elektros gamyba	Elektros	Revit / AutoCAD (Add-on) CADelec	
Priešgaisrinės apsaugos gamyba	Apsauga nuo ugnies	MEP CAD AutoSprink	
Konstrukcijų detalizavimas	Struktūra	Revit / AutoCAD (Add-on)	
Koordinavimas	Veiklos ir techninės priežiūros koordinavimas	Navisworks Manage, Revizto	
Modelio patikrinimas	Visos disciplinos (kaip nurodyta projekto darbų apimtyje)	Revit Model Review report, output to a PDF format (converted from *.html format)	
Projekto peržiūra	Visos disciplinos	Bluebeam, Revizto, I-Manage	

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.8.4 Elektroninių failų saugojimas

Turėtų būti nustatyta elektroninė saugojimo vieta (pvz., FTP svetainė, „Dropbox“ ir kt.), naudojama reguliariai keisti failais. 15 lentelėje parodyta, kaip tai galima padaryti.

Lentelė. 15: BIM elektroninės saugojimo vietos pavyzdys.

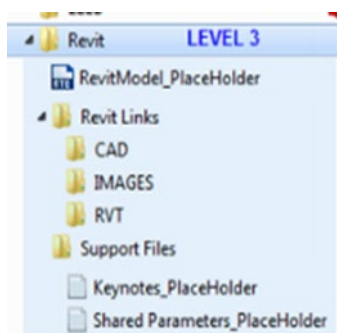
Failo vieta	Failo kelias /Kategorija	Failo tipas	Apsaugoti slaptažodžiu	Failų prižiūrėtojas	Atnaujinta
FTP svetainė ftp://ftp.***.***/**	Root Project Aplankas /Arch /Mech	.rvt	Taip *****	Asmens vardas	Kas savaitę

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.8.5 Projekto aplanko struktūra

Aplanko struktūros apibrėžimas palengvins sujungtų projekto failų pateikimą, išlaikant nuorodas į išorinius failus (susieti failai taip pat turi būti apibrėžti modelyje).

Nuorodoms naudojant santykinius kelius užtikrinama, kad tuos failus kartu perkėlus į naują katalogą, nuorodos išliks (3 pav.).

Pav. 3: Projekto aplanko struktūros pavyzdys ((Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021)).

5.8.6 Keitimosi infomacija tvarkaraštis

Turėtų būti aprašyti standartiniai informacijos mainai ir failų perdavimai, kurie bus vykdomi projekto metu. 16 lentelėje parodyta, į ką būtų galima atsižvelgti: projekto bylos, kurios bus reguliariai perduodamos, ir nurodomos vietos (elektroninė bylą saugykla). Informacija apie rinkmenas, kurios bus perduodamos pagal projekto BIM komandos, asmenų, atsakingų už koordinavimą ir keitimąsi duomenimis (dažnai

įvardijamų kaip disciplinų modelių valdytojai arba profesijų modelių valdytojai), įvardytą dažnumą. CM BIM vadovo prašymu taip pat gali prireikti papildomų įkėlimų.

Lentelė 16: Keitimosi informacija ir failų perdavimo pavyzdys.

Informacijos keitimasis	Failo siuntėjas	Failų priėmėjas	Vienkartinis ar dažnas	Terminas arba pradžios data
Autorius – 3D koordinavimas	Architektūrinė / Konstrukcinė	FTP Post – koordinavimo vadovas	Kas savaitę	[Data]
Gaminio modelio atnaujinimo patikra	Rangovas		Kas mėnesį	

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.9 Bendradarbiavimo procedūros

Bendradarbiavimo strategija turėtų būti apibrėžta atsižvelgiant į šiuos dalykus:

- Savaitės susitikimų grafikas – laikas;
- Komandos komunikacija – Google Docs, bendra failų saugykla;
- Nuolatinė tarpdisciplininė sąveika siekiant integruoti pastato sistemas;
- Komandos vadovai atrenkami pagal projekto etapą;
- Po kiekvieno susitikimo išduodamas ir aptariamas susirinkimo protokolas, kad iki kitos susitikimo datos būtų pasiekti komandos tikslai.

5.9.1 Susitikimai

a) Projekto susitikimai

17 lentelėje parodyta, kaip apibrėžti projekto metu rengiamų susitikimų tipą, įskaitant koordinacinius susitikimus, savininkų naujienas, pažangos susitikimus ir t. t. Taip pat nurodomi reikiami dalyviai ir susirinkimo apimtis.

Lentelė 17: Projekto susitikimai.

Susitikimo tipas	Etapas		Dažnumas	Dalyviai	Vieta

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

b) BIM koordinavimo susitikimai

18 lentelėje parodyta, kaip dokumentuoti susitikimų, susijusių su BIM koordinavimu, tipą ir dažnumą. Jame taip pat nurodomas reikalingų dalyvių skaičius ir posėdžių apimtis.

Lentelė 18: BIM koordinavimo susitikimai.

Susitikimo tipas	Etapas	Dažnumas	Dalyviai	Vieta

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.9.2 Koordinavimo tvarkaraščiai

Pavyzdžiai, kaip apibūdinti būtinus rezultatus ir numatomą užbaigimo datą.

Projektavimas

Rezultatas	Data

Statyba

Rezultatas	Data

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.9.3 BIM koordinavimas

a) Modelio elemento spalvos kodas

Prieš pradėdant projektą, galima nustatyti spalvų schemą, kad būtų galima atskirti sistemas. 19 lentelėje pateiktas spalvų kodų sistemos pavyzdys.

Lentelė 19: BIM modelio elementų spalvų kodo pavyzdys.

System	Color	RGB Color Index
Outside Air (Pressurization)		128,255,255
Supply Air		0,128,192
Return Air		0,64,128
Exhaust Air		128,0,128
Mechanical Equipment		220,220,220
Mechanical Piping (Wet)		224,196,95
Mechanical Piping (Dry) Vent		255,128,64
Kitchen Exhaust		255,128,128
Plumbing Equipment		118,146,60
Plumbing (Domestic)		0,128,0
Plumbing (Sanitary Storm)		200,140,255
Plumbing (Sanitary Waste)		64,0,128
Lighting		254,159,106
Electrical		255,255,0
Telecommunications		128,128,64
Fire Protection		255,0,0
Fuel Supply		0,0,0
Irrigation		182,205,189
Structural		146,205,220

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

Kalbant apie integruotą (federacinį) modelį / integracijos apdorojimą pagal projekto tvarkaraštį, projekto BIM vadovas paprastai bus atsakingas už nesutapimų su projektavimo modeliais aptikimą. Nesutapimų apžiūrą turėtų suorganizuoti projekto komanda. Peržiūrėjus neatitikimus, galimas sprendimas bus priskirtas konkrečiam komandos nariui, kuris turi būti išspręstas laiku.

b) Sistemų koordinavimo hierarchija

Jei kuri nors sistema turi trukdžių arba prieštarauja kitai sistemai, turėtų būti nustatyta projekto komandos sutarimu pagrįsta sprendimų hierarchija.

5.9.4 Kokybės kontrolė

Projekto savininkas yra atsakingas už visų pateikiamų modelių kokybę. Atskiros disciplinos turėtų pačios tikrinti modelių kokybę. BIM vadovas atsako už modelio kokybės kontrolę, atsižvelgdamas į visų disciplinų koordinavimą, neviršydamas savo nustatytų pareigų. Šiame skyriuje BEP taikymo srityje sudaromi kontroliniai sąrašai, o modeliai vertinami pagal šį sąrašą.

20 lentelėje pateikiamas pavyzdys patikrinimų, kurie galėtų būti atliekami modeliuose siekiant užtikrinti kokybę.

Lentelė 20: BIM patikrinimai.

Patikrinti	Apibrėžimas	Atsakinga šalis	Programinė (s) įranga (os)	Dažnumas
Vizualinis patikrinimas	Įsitikinkite, kad nėra nenumatytų modelio komponentų ir kad buvo laikomasi projektavimo tikslo.	Visi modelio autoriai	Navisworks, Revit Kiti	Kiekvieną pasiektą etapą

Patikrinti	Apibrėžimas	Atsakinga šalis	Programinė (s) įranga (os)	Dažnumas
Trikdžių patikrinimas	Modelyje aptikti vietas, kuriose susiduria bet kurie pastato komponentai, įskaitant kietuosius ir minkštuosius.	Visi modelio autoriai	Navisworks, Revit Kitos programinės įrangos TBD	
Standartų patikrinimas	Užtikrinti, kad būtų laikomasi BIM standartų	Visi modelio autoriai	Navisworks, Revit Kiti	Nuolatinis
Modelio vientisumo patikrinimai	Aprašykite kokybės kontrolės patvirtinimo procesą, taikomą siekiant užtikrinti, kad projekto priemonės duomenų rinkinyje nebūtų neapibrėžtų, neteisingai apibrėžtų ar pasikartojančių elementų, ir ataskaitų apie reikalavimų neatitinkančius elementus teikimo procesą bei taisomųjų veiksmų planus.	Visi modelio autoriai	Navisworks, Revit Kiti	Kas savaitę
Modelio apžvalga / Modelio patikra	Automatizuota visuotinio modelio peržiūros ir ataskaitos funkcija	Visi modelio autoriai	Revit Kiti	Kiekvieną pasiektą etapą

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

Modelio tikrinimo reikalavimuose turėtų būti apibrėžta programinė įranga, skirta automatizuotai projekto modelio peržiūrai atlikti. Projekto BIM komanda į konfigūracijos failus gali įtraukti papildomas taisykles, kad būtų laikomasi konkrečiam projektui keliamų reikalavimų.

Be to, į modelius turėtų būti įtraukti matmenys, reikalingi projekto ketinimams, analizei ir statybai. Taigi taip pat turėtų būti apibrėžtas modelio tikslumo lygis (LOA).

BIM komanda turėtų atlikti automatinę projekto modelio peržiūrą naudodama, pavyzdžiui, "Revit Model Review" programą (papildoma programa, kurią galima įsigyti "Autodesk" prenumeratos svetainėje) arba naudodama "Autodesk Model Checker" (taip pat "Revit" papildoma programa).

5.10 Modelio turinio reikalavimai

BIM įgyvendinimo plane privalomi informacijos reikalavimai apibrėžiami atsižvelgiant į projekto apimtį:

- Reikalavimai architektūriniam modeliui: durys, langai, liftai, eskalatoriai, ekranai, turniketai, baldai, apšvietimo elementai, maršrutų elementai, MEP įranga ir kt. Nustatyta, kokia informacija bus pateikta apie visus pastato elementus ir visas naudojamas medžiagas;
- Statinio modelio reikalavimai: išlygos dėl vertikalios ir (arba) horizontalios cirkuliacijos elementų, visų šachtų, erdvių, laiptų, laikančiųjų elementų apdorojamos BIM modelyje, pateikiant trumpus jų paaiškinimus;
- Reikalavimai mechaniniam modeliui: sistemos elementų pločio, aukščio ir aukščio informacija modeliuojama kaip 3D parametrinis modelis;
- Elektros ir elektronikos modelio reikalavimai: visi generatoriai, transformatoriai, kabelių loveliai, šviestuvai, jungikliai, kištukiniai lizdai, pranešimai, telefonai, keleivių informacijos ekranai, kortelių skaitytuvai, detektoriai ir kt. Vidutinės įtampos, tiesioginės įtampos, žemos įtampos ir kt. Modelyje pavaizduota pagrindinė visų sistemų įranga.

5.10.1 Modelio turinys LOD

Šiame skyriuje aprašomi kai kurie standartai, reikalingi projekto rezultatams, ir modeliavimo vystymo lygių (angl. *Modelling Level of Development*) apibrėžtys.

Projekto komanda turėtų parengti BIM turinio LOD matricą (liet. informacijos išsivystimo lygio matrica, angl. LOD Matrix). 21 lentelėje pateiktas BIM turinio LOD matricos šablonas.

Lentelė 21: BIM turinio LOD matricos šablono pavyzdys.

Project Stage			Design Model			Design Intent Model (to) Integration with SI	
BIM Use Title			Model Element (3D)	Model Element (2D)	Data Only (Specs)	Existing Conditions (to) As-Built & Record Model	O&M Criteria
Time of Exchange (SD, DD, CD, Construction)							
Responsible Party (Information Receiver)							
Receiver File Format							
Application & Version							
			Yes (Y) / No (N)			Level of Development (LOD) and Model Element Author (MEA)	
Model Element (A ST M Uniformat II) Classification			Y/N	Y/N	Y/N	LOD	MEA
A	SUBSTRUCTURE						
	A10	Foundations					
	A20	Basement Construction					
B	SHELL						
	B10	Superstructure					
	B20	Exterior Enclosure					
	B30	Roofing					
C	INTERIORS						
	C10	Interior Construction					
	C20	Stairs					
	C30	Interior Finishes					
D	SERVICES						
	D10	Conveying					
	D20	Plumbing					
	D30	HVAC					
	D40	Fire Protection					
	D50	Electrical					
E	EQUIPMENT AND FURNISHINGS						
	E10	Equipment					
	E20	Furnishings					
F	SPECIAL CONSTRUCTION AND DEMOLITION						
	F10	Special Construction					
	F20	Selective Bldg Demo					
G	SIT EWORK						
	G10	Site Preparation					
	G20	Site Improvements					
	G30	Site Civil/Mech Utilities					
	G40	Site Electrical Utilities					
	G50	Other Site Construction					
*	Additional Information						
	1	Construction Systems					
	2	Space					
	3	Information					
	4	Datum					
		Additional					

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.10.2 Darbų suvestinės

Darbų suvestinės (angl. worksets) yra būdas atskirti projekto modelio elementų rinkinį į pogrupius, kad būtų galima „dalintis darbais“. Projekto BIM kūrimo metu vartotojai turėtų žinoti apie aktyvią darbų suvestinę. Projekte gali būti viena arba kelios darbų suvestinės. Kiekvienas naujas modelio elementas, pridėtas prie projekto, bus įtrauktas į aktyvų darbo rinkinį. 22 ir 23 lentelėse pateikti svarbiausių darbų rinkinių pavyzdžiai bendrame darbo projekte, skirtame architektūriniam modeliui.

Lentelė 22: Didelių projektų, kuriuose disciplinos modeliuojamos atskirais Revit modeliais, darbų suvestinės (angl. Worksets) pavyzdys.

Darbų suvestinės pavadinimas	Tikslas
Eksterjeras	Įtraukti visus pastato (-ų) išorinio sluoksnio elementus
Interjeras	Įtraukti visus pastato (-ų) interjero elementus, išskyrus baldus ir įrangą
Pagrindinis	Įtraukti pagrindinę pastato (-ų) struktūrą ir pagrindinius elementus
Baldai	Įtraukti visus pastato (-ų) vidaus baldus ir įrangos elementus
Eksponuojamos sienos	Įtraukti ekspozicijų sienas ir (arba) pertvaras, kurios skiriasi nuo vidaus sienų
Eksponatai	Įtraukti ekspонатus
Tinklelis ir lygiai	Įtraukti tinklelius ir lygius
Nuorodos	Įtraukti susietų disciplinų modelius
Architektūrinis apšvietimas	Įtraukti architekto nurodytas apšvietimo vietas, kad jas būtų galima lengvai išjungti arba pašalinti, kai bus baigtos atlikti mechaninė, elektros ir santechnikos dalys
Ženkilai	Įtraukti vidinius ir išorinius ženklus
Apsauga/Stebėjimas ir prieiga	Įtraukite CCTV, judesio detektorių, ekrano įtaisų, mygtukų laikiklių ir kt. vietas.

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

Lentelė 23: Mažų projektų, kuriuose disciplines įtrauktos į Architectural Revit modelį, darbų suvestinės (angl. Worksets) pavyzdys.

Darbų suvestinės pavadinimas	Tikslas
Eksterjeras	Įtraukti visus pastato (-ų) išorinio sluoksnio elementus
Interjeras	Įtraukti visus pastato (-ų) interjero elementus, išskyrus baldus ir įrangą
Pagrindinis	Įtraukti pagrindinę pastato (-ų) struktūrą ir pagrindinius elementus
Baldai	Įtraukti visus pastato (-ų) vidaus baldus ir įrangos elementus
Eksponuojamos sienos	Įtraukti ekspozicijų sienas ir (arba) pertvaras, kurios skiriasi nuo vidaus sienų
Eksponatai	Įtraukti ekspонатus
Tinklelis ir lygiai	Įtraukti tinklelius ir lygius
Atskirų disciplinų darbų suvestinės	Įtraukti atskiras mechanikos, elektros, vandentiekio, priešgaisrinės apsaugos, konstrukcijų ir gyvybės apsaugos darbų suvestines

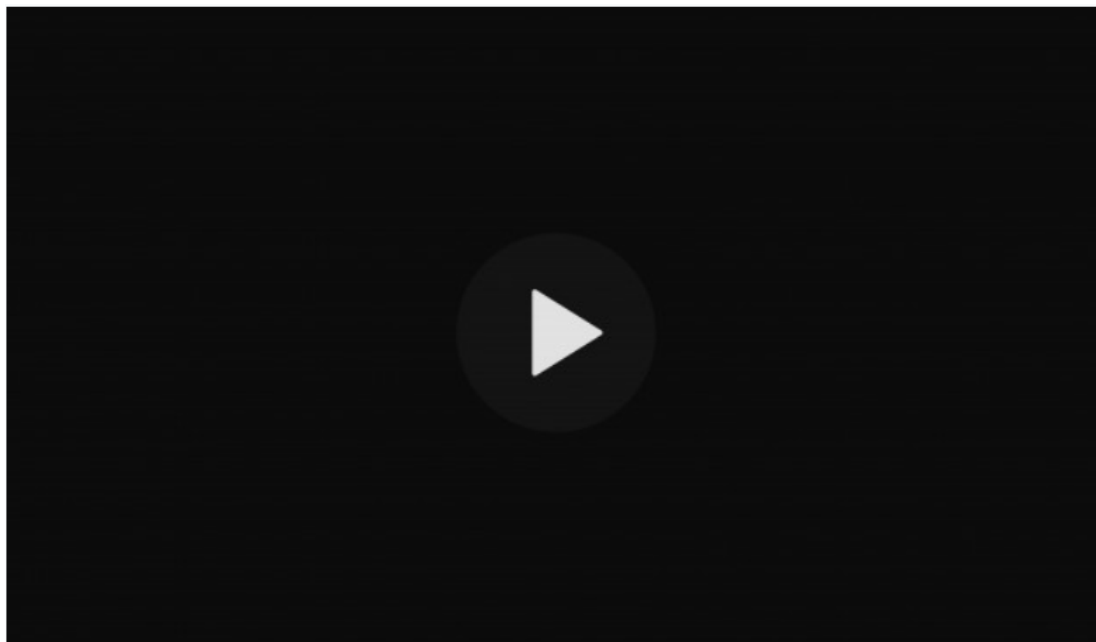
Darbu suvestinės pavadinimas	Tikslas
Ženkilai	Įtraukti vidinius ir išorinius ženklus
Apsauga/Stebėjimas ir prieiga	Įtraukite CCTV, judesio detektorių, ekrano įtaisų, mygtukų laikiklių ir kt. vietas.

(Šaltinis: Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021))

5.11 Skaidrės

Šioje pamokoje bus parodytas PowerPoint pristatymas su pavyzdžiais, kaip parengti BIM vykdymo planą.

.pptx

Šaltiniai

Autodesk Model Performance Technical Note White Paper
http://images.autodesk.com/adsk/files/autodesk_revit_2014_model_performance_technical_note.pdf

Penn State Computer Integrated Construction <http://bim.psu.edu/>

Bim project execution plan version 1.05 created from the buildingSMART alliance™ (bSa) Project “BIM Project Execution Planning” as developed by The Computer Integrated Construction (CIC) Research Group of The Pennsylvania State University

https://cdn.ymaws.com/www.nysapls.org/resource/resmgr/2019_conference/handouts/hale-g_bim_05a_bim_pxp_temp.pdf

Smithsonian Facilities BIM Guidelines (2021)

<https://www.wbdg.org/ffc/si/smithsonian-criteria/smithsonian-facilities-bim-guidelines>

6. Rezultatai

Siekiant atlikti žinių patikrinimą, mokiniams skiriamas trumpas klausimynas internetinėje platformoje.

7. Ko išmokome

Kaip parengti BIM projekto vykdymo planą.

Kodėl rengiamas BIM projekto vykdymo planas.

Kokie yra BIM vykdymo plano komponentai.